

Motion till riksdagen 2016/17:89

av **Caroline Szyber (KD)**

Avsättning av biståndsmedel

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda hur ett system skulle kunna utformas så att pengar avsätts under år av ökade biståndsanslag för att användas under år av minskade anslag och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Sverige har idag ett mål om att avsätta en procent av bruttonationalinkomsten (BNI) till bistånd. Detta är ett mål som vi i dagsläget lever upp till, och det gör oss till ett föregångsland när det gäller utvecklingssamarbete. Vi anser att det är av stor vikt att Sverige fortsätter att ge ett högt bistånd, och målet om en procent av BNI bör därför behållas.

Samtidigt får vi inte blunda för de problem som finns med ett procentmål. Att storleken på biståndsbudgeten förändras från år till år med hänsyn till konjunktursvängningar, ibland med miljardbelopp, får stora konsekvenser, speciellt för det bilaterala biståndet som kanaliseras genom Sida.

Det svenska biståndet bedrivs till ungefär hälften som multilateralt bistånd genom exempelvis UNDP och Unicef och till hälften genom bilateralt bistånd. En liten del går också till humanitärt bistånd, till exempel nödhjälp vid katastrofer. Det multilaterala biståndets storlek fastslås i fleråriga avtal mellan Sverige och den aktuella organisationen. Detta innebär till exempel att en förändring av biståndsbudgeten med tre procent ger en förändring av Sidas budget för bilateralt bistånd på ungefär sex procent.

När den svenska ekonomin har växt och Sida snabbt fått ökat anslag har det funnits kritik om att pengarna inte kunnat användas på ett effektivt sätt. När ekonomin befinner sig i nedgång uppstår kritik om att viktiga och välfungerande biståndsprojekt måste läggas ned med mycket kort varsel. Denna kritik är inte grundlös. Det står helt klart att det är svårt att driva en långsiktigt effektiv verksamhet om anslagen kan förändras upp eller ner med över tio procent från ett år till ett annat. Samtidigt som Sverige på grund av detta inte kan garantera långsiktighet i flera viktiga biståndsprojekt kräver vi att mottagarländerna ska kunna presentera 20-åriga utvecklingsplaner.

För att få en bättre långsiktighet och säkerhet i det bilaterala biståndet bör Sida få en möjlighet att under år med ökade anslag lägga undan mindre medel för att under senare år täcka minskningar av anslagen, exempelvis i en utvecklingsfond. På så vis skulle Sida och dess ramorganisationer få en säkrare verksamhet och större möjlighet att utveckla långsiktiga mål tillsammans med samarbetspartner och mottagarländer. Problemet med att behöva spendera alla pengar minskar och likaså risken för att behöva dra tillbaka medel till väl fungerande projekt. Regeringen bör utreda hur man på bästa sätt kan utforma ett sådant system som en väg till ett mer effektivt bistånd.

Caroline Szyber (KD)